

Sporda Yasaklı Yöntem ve Yasaklı Madde Kullanımı

Bu hafta günümüzde birçok spor dalı için kanayan bir yaraya parmak basmak istiyorum. Sporda yasaklı yöntem ve yasaklı madde kullanımını; sosyolojik, sağlık ve psikolojik açıdan incelemeye çalışacağım.

Sporda yasaklı madde ve yöntemlerin kullanımı, sporda rekabeti adil bir şekilde sürdürmek amacıyla ulusal ya da uluslararası düzeyde çeşitli kuruluşlar ve spor otoriteleri tarafından düzenlenen testler ve kurullarla denetlenen bir konudur. Sporcuların yasaklı madde veya yasaklı bir yöntem kullanmaları, sporun etik kurallarına aykırıdır ve şu nedenlerle yasaktır:

Sağlık riskleri:

Birçok yasaklı madde, sporcuların maddeyi kullandıkları dönemlerde yada ileri yaşlarda ortaya çıkan ciddi sağlık sorunlarına yol açabilmektedir. Steroidler, büyüme hormonları ve diğer performans artırıcı ilaçların çok ciddi yan etkileri olabilir ve sporcularda kısa ya da uzun vadeli sağlık sorunlarına yol açabilir.

Bu tür maddelerin zararlarını bilmeden kullanan sporcular kısa vadede kalp ve damar sistemi ile ilgili problemler uzun vade de ise böbrek, karaciğer, pankreas gibi organlarda yetmezlik yada fonksiyon bozuklukları ile karşılaşmaktadırlar. Bu tür maddeleri kullanan sporcuların Ellili yaşlara gelmeden hayata veda ettikleri spor dünyasında sıkça görülen bir olaydır. Ayrıca bayan sporcularda güçlenme amacıyla kullanılan hormonal ilaçlar cinsiyet sapmaları, üriner sistem sorunlarına yolaçabilmektedir.

1980 li yıllarda Doğu Alman Bayan Atletlerin testosteron kullanmaları ile kırdıkları dünya ve olimpiyat rekorlarından Marita KOCH 'un 1985 yılında 47.60 ile kırdığı rekoru 38 yıl geçmesine karşılık halen kırılmamıştır. (okuyucularımız Marita KOCH 'un şu anki fotoğraflarını internetten bulabilirler)

Adaletsiz rekabet:

Yasaklı madde kullanımı, sporcuların diğerlerine karşı haksız avantaj elde etmelerine yol açabilir. Bu nedenle, sporcular arasında adil bir rekabetin korunması gerekmektedir.

Uluslararası Olimpiyat Komitesi (IOC) ve diğer spor kuruluşları, yasaklı maddeleri tespit etmek ve sporcuları denetlemek için doping testleri yapar. Bu testler, idrar ve kan örnekleri üzerinden yapılabilmektedir. Yasaklı madde kullanımı tespit edildiğinde, sporcular genellikle ceza alır ve ödülleri veya derecelerini kaybedebilirler.

Sosyolojik Sorunlar:

Büyük bir heyecanla bir müsabaka seyrediyorsunuz ve gönül verdiğiniz sporcu müsabakada birinci oluyor hatta dünya rekoru kırıyor. Bir izleyici olarak çok mutlu oluyorsunuz ve gururlanıyorsunuz. Aradan bir süre geçtikten sonra birinci olan sporcunun yasaklı madde kullandığı ortaya çıkıyor ve madalyası elinden alınıyor. Size yaşattığı sevinç kursağınızda kalıyor o sporcuya ve spora karşı nefret duygularınız kabarıyor. Maalesef bu anlattığım olay 2012 yılında Londra olimpiyatlarında 1500 Metrede olimpiyat şampiyonu olan Bayan milli sporcumuz ile yaşadık. Ben çok iyi bir atletizm seyircisi olarak o günden beri seyrettiğim atletizm müsabakalarından eski aldığım zevki alamıyorum. Birçok kişinin de böyle düşündüğünü biliyorum. Yasaklı madde kullanan sporcuların sadece kendilerine zarar vermeyip o spor dalına ilgi duyan takipçilerinin de spordan soğumalarına neden oldukları bir gerçektir.

Aynı biçimde Bisiklet dünyasında bir efsane kabul edilen ve 7 defa Fransa bisiklet turunu kazanan Lance Armstrong yasaklı madde ve bisikletinde hızlandırıcı düzenek kullanıldığı tespit edilmiş ve bütün madalyaları geri alınmıştır. Birçok izleyici için efsane olan bir kişinin bu şekilde yarışmalardan ömür boyu yasaklanması izleyicileri psikolojik olarak yaralamıştır.

Sonuç Olarak;

Sporcular, yasaklı madde kullanımından kaçınmak için antrenmanlarını ve performanslarını yasaklı maddeler olmadan geliştirmeye odaklanmalıdır. Ayrıca, sporcuların beslenmelerini ve egzersiz programlarını dikkatli bir şekilde yönetmeleri, performanslarını doğal ve sağlıklı bir şekilde arttırmalarına yardımcı olabilir.